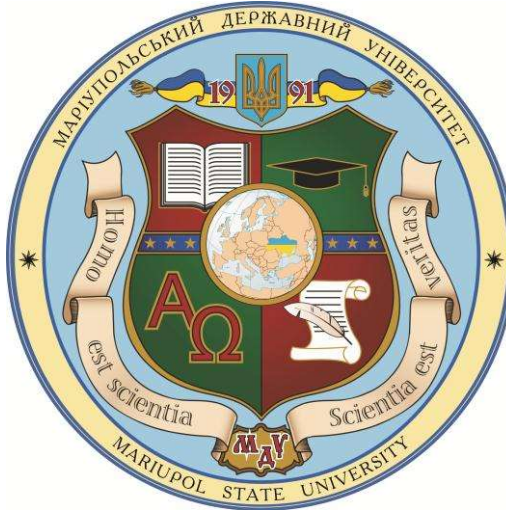

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАУКИ ТА ОСВІТИ**

**Збірник матеріалів
XVIII підсумкової науково-практичної конференції
викладачів**

05 лютого 2016 року

*За загальною редакцією
члена-кореспондента НАПН України, доктора політичних наук, професора,
К.В. Балабанова*

МАРІУПОЛЬ – 2016

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XVIII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: МДУ, 2016. – 308 арк.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол №6 від 23.12.2015)

Редакційна колегія:

Голова – Балабанов К.В., доктор політичних наук, професор

Члени редколегії: Безчотнікова С.В., д.філол.н., проф.; Булатова О.В., д.е.н., проф.; Косенко Ю.М., к.пед.н., проф.; Ніколенко Л.М., к.ю.н., проф.; Омельченко В.Я., д.е.н., проф.; Почепцов Г.Г., д.філол.н., проф.; Романцов В.М., д.і.н., проф.; Сабадаш Ю.С., д.культурології, проф.; Слющинський Б.В., д.соц.н., проф.; Соколова І.В., д.пед.н., проф.; Шепітько С.В., к.філол.н., проф.; Чентуков Ю.І., д.е.н., проф.

Збірник містить матеріали XVIII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 05 лютого 2016 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, літературознавства і культурології, філології, методики викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та студентам, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

***Редакція не несе відповідальності за авторський стиль праць,
опублікованих у збірнику***

УПРАВЛІНСЬКА ДЕОНТОЛОГІЯ ЯК НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА У ЗМІСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

Проблема професійної етики, як базової складової у формуванні професійності майбутніх керівників навчальних закладів, актуалізує необхідність введення до навчальних планів ВНЗ дисципліни «Управлінська деонтологія». Вона є одним з курсів блоку варіативної частини освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 8.18010020 Управління навчальним закладом (загальноосвітній навчальний заклад). Зміст курсу відповідає вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівців за напрямом 1801 Специфічні категорії та має на меті формування у магістрів - майбутніх керівників навчальних закладів моральних цінностей сучасного управління через засвоєння його нормативних засад, розвиток і саморозвиток професійної етичної культури на рефлексивній основі

Зазначена мета вирішується у процесі реалізації низки актуальних завдань, а саме: розкриття соціальної та психологічної значущості дотримання керівником норм професійної етики; ознайомлення майбутніх керівників навчальних закладів з принципами, нормами і правилами професійно-педагогічної поведінки, сприяння їх засвоєнню; формування моральних цінностей керівника та відповідних його якостей; розвиток у майбутніх керівників навчальних закладів етичної культури на рефлексивній основі, спонукання їх до самоаналізу власних вчинків; визначення типових помилок поведінки керівника, пов'язаних із порушенням норм професійної моралі; розкриття особливостей етичної поведінки керівника при розв'язанні складних управлінських ситуацій; озброєння технологією розробки алгоритму індивідуальної управлінської взаємодії на етичній основі.

Міждисциплінарність курсу, відповідно до зазначеної мети й завдань, має вираз у стійкому взаємозв'язку з навчальними курсами «Теорія і практика управління навчальним закладом», «Психологія управління», «Менеджмент організацій», «Управління персоналом», «Адміністрування навчального закладу».

Відповідно до сучасних уявлень про методологічні засади конструювання змісту освіти в програмі застосовано: аксіологічний, соціокультурний, антропологічний, діяльнісний та компетентісний підходи.

Аксіологічний підхід передбачає засвоєння магістрами етичних норм, принципів і вимог до поведінки керівника навчального закладу, які у своїй сукупності впливають на формування його цінностей та установок, визначають характер його ставлення до різних суб'єктів управлінського процесу.

Соціокультурний підхід спрямований на сприйняття професійної етики керівником як універсального соціального регулятора його поведінки у різних сферах професійних взаємин (учні, колеги, батьки, професія тощо) та дозволяє розглядати управління закладом освіти, як важливу складову загальнолюдської культури.

Антропологічний підхід забезпечує орієнтацію на людину як цілісну, активну, гуманну, духовну, творчу особистість. У його межах професійна підготовка керівника в умовах магістратури вищого навчального закладу означає набуття особою сукупністю інтегрованих людинознавчих знань, вмінь та навичок, які забезпечують успішність реалізації ним управлінських функцій, сприяють безперервному розвитку інтелектуально-творчого потенціалу керівника.

Діяльнісний підхід передбачає формування у майбутніх керівників навчальних закладів практичних навичок (моральної культури) поведінки у різноманітних ситуаціях морального вибору у відповідності до норм професійної етики, розвиток умінь щодо використання етично виправданих прийомів управлінської взаємодії.

Компетентісний підхід забезпечує формування професійних компетенцій керівників навчальних закладів з урахуванням специфіки їх професійної діяльності, відображення загальних та спеціальних професійних знань, умінь, навичок, особистісних якостей, професійних прагнень, зокрема, професійної культури, необхідної для організації та здійснення ефективної управлінської діяльності.

Інтеграція різних галузей знання в освітній програмі підготовки магістрів з управління освітою формує у процесі вивчення дисципліни «Управлінська деонтологія» такі компетенції:

- соціально-особистісні (здатність вибудовувати й реалізувати перспективні лінії культурного, морального й професійного саморозвитку та самовдосконалення; здатність критично переосмислювати накопичений досвід; здатність обирати й використовувати оптимальні засоби впливу в педагогічному колективі, керуватися в діяльності етичними та правовими нормами; здатність до соціальної адаптації, вміння працювати самостійно та в колективі; навички культури соціальних відносин).

- професійні: теоретичні (освоєння понятійного апарату, принципів та методів управління педагогічним колективом; самоорганізація в контексті професійної поведінки; розширення діапазону власних можливостей у сфері професійної взаємодії; форсування індивідуального стилю управління на

етичних засадах; організація професійної комунікації у сфері управлінської діяльності; конструювання власного іміджу, робота над репутацією; ефективна організація робочого місця).

– *інструментальні* (здатність до письмової та усної міжкультурної комунікації на етичних засадах; здатність використовувати інформацію з різних джерел; самостійно набувати нових знань у форматі специфіки управлінської діяльності; здійснення критичного аналізу власної поведінки; розвиток вмінь етичного впливу у процесі ділового спілкування; організація психологічно сприятливої атмосфери в колективі).

У результаті вивчення навчальної дисципліни магістр повинен знати: сутність та зміст професійної моралі керівника навчального закладу як основи його професійної поведінки; зміст моральної культури директора сучасної загальноосвітньої школи; цілі та завдання управлінської деонтології, її об'єкт і предмет; вимоги до професійної поведінки керівника навчального закладу; сутність та зміст професійного обов'язку керівника; сутність та зміст основних нормативних вимог до керівника навчального закладу; зміст управлінської етики, її категорії та принципи; зміст кодексу професійної етики керівника в навчального закладу; сутність правової компетентності керівника та її значення у формуванні професійної поведінки; сутність деонтологічної готовності керівника навчального закладу до виконання професійних функцій, її показники; умови організації оптимального управління на етичних засадах; роль рефлексії в діяльності керівника освітнього закладу; особливості формальних та неформальних відносин в управлінській діяльності, правила неформального спілкування; пріоритетні стратегії етичного самовдосконалення; шляхи і форми професійно-етичного самовдосконалення керівника.

У результаті вивчення навчальної дисципліни магістр повинен вміти: визначати етично допустимі дії в межах власної поведінки; використовувати раціональні способи правового регулювання управлінських відносин; захищати і впроваджувати правові відносини в управлінській діяльності в суворій відповідності до правових та розпорядчих принципів законності; усвідомлювати правову відповідальність за дії, які суперечать нормам професійної етики; організовувати діяльність та спілкування в трудовому колективі на етичних засадах; володіти методиками визначення деонтологічної готовності керівника навчального закладу; організовувати індивідуальну управлінську взаємодію на етичних засадах; здійснювати рефлексивний аналіз керівником своєї діяльності; користуватися діагностичними методиками з метою виявлення рівня моральної культури педагогів та ступеня власної деонтологічної готовності до управлінської діяльності.

УДК 371.134:65-057.1(043)

Золотько Ю.С., асистент

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ МЕНЕДЖЕРІВ

Створення Європейського простору вищої освіти, процеси поступового залучення до нього створюють сприятливі умови для налагодження особистих контактів із зарубіжними колегами заради ознайомлення з їхнім досвідом або представлення власного досвіду роботи. Визначною рисою творчої самореалізації сучасних менеджерів освіти стає спільна, разом із зарубіжними колегами, участь в організації міжнародних проектів, освітніх програмах і науково-практичних конференціях. У зв'язку з вищезазначеним, володіння іноземними мовами вбачається як засіб іншомовної професійної комунікації у полікультурному та багатомовному професійному освітньому просторі, а реформування в освітній галузі країни змінює бачення проблеми професійної підготовки та перепідготовки висококваліфікованих управлінців.

Актуальність дослідження зумовлена потребою пошуку шляхів підвищення ефективності навчання професійно-орієнтованої іноземної мови педагогічних менеджерів, зокрема, магістрантів спеціальності «Управління навчальним закладом» в системі післядипломної освіти.

Мета статті полягає у дослідженні особливостей формування іншомовної професійної компетентності у представників педагогічного менеджменту, визначенні специфіки і стратегії організації навчання іноземної мови у професійному середовищі.

Проведене дослідження ґрунтується на наукових розвідках щодо вивчення вторинної мовної особистості (О. Ворожбітова, Н. Гальскова, В. Карасик, О. Леонтович, І. Халєєва); проблем професійно-орієнтованого навчання іноземних мов (Л. Кнодель, О. Коваленко, А. Корнілова, О. Кузнєцова, О. Першукова, І. Шестопалова); навчання англійської мови професійного спілкування студентів вітчизняних вищих навчальних закладів (Н. Астаніна, Г. Бакаєва, І. Беляєва, С. Кожушко, О. Тарнопольський); навчання дорослих на засадах андрагогіки у професійному навчанні (О. Василенко, Н. Бідак, С. Вершаловський, М. Громова, І. Зель, С. Змеєв, І. Колеснікова, Л. Лук'янова, Л. Сігаєва).

Науковцями усвідомлюється стратегічна мета навчання іноземних мов у формуванні особистості того, хто навчається, як такої, що здатна й готова до участі у спілкуванні (опосередкованому, безпосередньому)